

Інститут літератури імені Т. Г. Шевченка
Національної академії наук України
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

Філологічний дискурс

Збірник наукових праць

Випуск 5

Заснований в 2015 році

Хмельницький – 2017

УДК 81/82(063)
ББК 81/83, 215.1
Ф 54

Засновники: *Інститут літератури імені Т. Г. Шевченка Національної академії наук України; Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія*

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ №21166-10966 Р від 28.01.2015 р.

ISSN 2411-4146 (друкована версія)

Збірник наукових праць «Філологічний дискурс» включено до Переліку наукових фахових видань України в галузі «Філологічні науки» (наказ Міністерства освіти і науки України № 1328 від 21.12.2015 р.).

Філологічний дискурс : зб. наук. праць / гол. ред. Віталій Мацько. – Хмельницький, 2017. – Вип. 5. – 236 с.

Збірник наукових праць «Філологічний дискурс» містить статті з актуальних проблем літературознавства (українська література, російська література, література слов'янських народів, література зарубіжних країн, порівняльне літературознавство, теорія літератури, фольклористика, журналістика, літературне джерелознавство і текстологія) та мовознавства (українська мова, російська мова, слов'янські мови, германські мови, романські мови, класичні мови, індоєвропейські мови, загальне мовознавство, перекладознавство, порівняльно-історичне і типологічне мовознавство) тощо.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор: *Мацько Віталій*, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови і літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Заступник головного редактора: *Тарнашинська Людмила*, доктор філологічних наук, професор, старший науковий співробітник відділу української літератури ХХ століття Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка Національної академії наук України.

Відповідальний секретар: *Кришук Валентина*, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ РАДИ:

Літературознавчий напрям:

Баботова Любця, доктор філософії, доцент (Пряшів, Словачька Республіка);
Бернадська Ніна, доктор філологічних наук, професор;
Гуляк Анатолій, доктор філологічних наук, професор;
Дорош Галина, кандидат філологічних наук, доцент;
Жулинський Микола, дійсний член НАН України, доктор філологічних наук, професор;
Кіраль Сидір, доктор філологічних наук, професор;
Кредаусова Ярміла, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри україністики Пряшівського університету (Пряшів, Словачька Республіка);
Маховська Світлана, кандидат філологічних наук, доцент;
Мейзерська Тетяна, доктор філологічних наук, професор;
Мушинка Микола, доктор філологічних наук, професор, дійсний член НАН України (Пряшів, Словачька Республіка);
Пелешенко Юрій, доктор філологічних наук, старший науковий співробітник;
Пірошенко Світлана, кандидат філологічних наук, доцент;
Поплавська Наталя, доктор філологічних наук, професор;
Руснак Ірина, доктор філологічних наук, професор;
Слоневська Ірина, кандидат філософських наук, доцент;
Ткачук Микола, доктор філологічних наук, професор.

Мовознавчий напрям:

Бойко Надія, доктор філологічних наук, професор;
Бялик Василь, доктор філологічних наук, професор;
Вільчинська Тетяна, доктор філологічних наук, професор;
Галус Олександр, доктор педагогічних наук, професор;
Кушнерик Володимир, доктор філологічних наук, професор;
Марчук Людмила, доктор філологічних наук, професор;
Мельник Руслана, кандидат філологічних наук, доцент;
Переломова Олена, доктор філологічних наук, професор;
Руснак Іван, доктор педагогічних наук, професор;
Ткачук Галина, кандидат педагогічних наук, доцент;
Торчинський Михайло, доктор філологічних наук, професор;
Філінок Валентина, кандидат філологічних наук, доцент;
Христіанінова Раїса, доктор філологічних наук, професор;
Чижмарова Марія, доктор філософії, професор (Пряшів, Словачька Республіка);
Шоробура Інна, доктор педагогічних наук, професор.

Збірник індексується міжнародною наукометричною базою «Index Copernicus» ICV 2015: 46,34

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (протокол № 6 від 24 травня 2017 року)

© Інститут літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України, 2017

© Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, 2017

© Ільїнський С.В. (обкладинка), 2017

Shevchenko Institute of Literature
of the National Academy of Sciences of Ukraine
Khmelnyskyi Humanitarian-Pedagogical Academy

Philological Discourse

Collection of Scientific Works

Issue 5

Founded in 2015

Khmelnyskyi – 2017

Collection of scientific works «Philological Discourse» is included to the List of scientific professional publications of Ukraine in the sphere «Philological sciences» (order of the Ministry of Education and Science of Ukraine of 21.12.2015 №1328).

Philological Discourse : Collection of scientific works / editor in chief Vitalii Matsko. Khmelnytskyi, 2017, Issue 5, 236 p.

*Collection of scientific works «Philological Discourse» contains the articles on the topical problems of **literary criticism** (Ukrainian literature, Russian literature, literature of Slavic nations, literature of foreign countries, comparative literary criticism, theory of literature, study of folklore, journalism, literary source studies and text studies) and **linguistics** (Ukrainian language, Russian language, Slavic languages, Germanic languages, Romanic languages, classical languages, Indo-European languages, general linguistics, translation studies, comparative-historical and typological linguistics) etc.*

EDITORIAL BOARD:

Editor in chief: Matsko Vitalii, doctor of philology, professor, head of the department of Ukrainian and literature of Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy.

Deputy editor in chief: Tarnashynska Liudmyla, doctor of philology, professor, senior research associate of the department of Ukrainian literature of the XX century of Shevchenko Institute of Literature of the National Academy of Sciences of Ukraine.

Executive editor: Kryshchuk Valentyna, candidate of philology, assistant professor of the department of Ukrainian and literature of Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy.

MEMBERS OF EDITORIAL COUNCIL:

Field of literary criticism:

Babotova Liubytzia, doctor of philosophy, assistant professor (Prešov, Slovak Republic);

Bernadska Nina, doctor of philology, professor;

Huliak Anatolii, doctor of philology, professor;

Dorosh Halyna, candidate of philology, assistant professor;

Zhulynskyi Mykola, academician of the National Academy of Sciences of Ukraine, doctor of philology, professor;

Kiral Sydir, doctor of philology, professor;

Kredausova Yarmila, candidate of philological sciences, assistant professor, head of the department of Ukrainian studies of University of Prešov (Prešov, Slovak Republic);

Makhovska Svitlana, candidate of philology, assistant professor;

Meizerska Tetiana, doctor of philology, professor;

Mushynka Mykola, doctor of philology, professor, academician of the National Academy of Sciences of Ukraine (Prešov, Slovak Republic);

Peleshenko Yurii, doctor of philology, senior research associate;

Piroshenko Svitlana, candidate of philology, assistant professor;

Poplavska Nataliya, doctor of philology, professor;

Rusnak Iryna, doctor of philology, professor;

Slonievska Iryna, candidate of philosophy, assistant professor;

Tkachuk Mykola, doctor of philology, professor.

Field of linguistics:

Boiko Nadiya, doctor of philology, professor;

Bialyk Vasyl, doctor of philology, professor;

Vilchynska Tetiana, doctor of philology, professor;

Halus Oleksandr, doctor of pedagogics, professor;

Kushneryk Volodymyr, doctor of philology, professor;

Marchuk Liudmyla, doctor of philology, professor;

Melyk Ruslana, candidate of philology, assistant professor;

Perelomova Olena, doctor of philology, professor;

Rusnak Ivan, doctor of pedagogics, professor;

Tkachuk Halyna, candidate of pedagogical sciences, assistant professor;

Torchynskyi Mykhailo, doctor of philology, professor;

Filiniuk Valentyna, candidate of philology, assistant professor;

Khrystianinova Raisa, doctor of philology, professor;

Chizhmarova Mariia, doctor of philosophy, professor (Prešov, Slovak Republic);

Shorobura Inna, doctor of pedagogics, professor.

The collection carries out indexation of international scientometric base

«Index Copernicus» ICV 2015: 46,34

Recommended for publication by the decision of the Scientific Board of Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy (protocol № 6 of May 24, 2017)

ЗМІСТ

ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

| | |
|---|-----|
| Людмила Артеменко Семантичні моделі української поетологічної лірики ХХ століття..... | 8 |
| Олександр Галус Леонард Совінський – перший перекладач творів Тараса Шевченка польською мовою..... | 20 |
| Антоніна Гурбанська Екзистенційний дискурс ранньої прози Валерія Шевчука..... | 25 |
| Людмила Джигун Жанр літературного травелогу в структурі мемуарів українських еміграційних письменників..... | 35 |
| Віталій Мацько, Інна Нікітова «У невеличкому томикові Смотрича вміщається великий світ!»..... | 48 |
| Віталій Мацько Аперцепція символів в художній практиці Докії Гуменної..... | 71 |
| Наталія Митрохіна Комічне як основа поетики (оповідання «Ініціатива Лариси Гаврилівни» та «Письменник» О. Смотрича)..... | 80 |
| Олександр Онищенко Літературний портрет Івана Франка у спогадах родичів письменника..... | 85 |
| Крістінія Паладян Віршування Дімітрія Ангела в контексті румунського символізму..... | 96 |
| Ольга Смольницька Біблійна символіка самоцвітних каменів у поезії Нью-Йоркської групи на прикладі творів Емми Андіївської і Віри Вовк..... | 109 |
| Людмила Тарнашинська Дискурс донкіхотства як ідеалістична настанова і художньо-естетична практика українських шістдесятників..... | 123 |
| Тетяна Ткаченко Актуалізація національних концептів у малій прозі Леоніда Мосендза..... | 146 |
| Ольга Філіпенко Символізація оніропростору у творах Докії Гуменної..... | 155 |
| Галина Циц Психологізм інтелектуальної драми Ю. Щербака «Відкриття»..... | 161 |
| Дарина Черепуха Виразжально-зображувальні засоби творення В. Стефаніком експресіоністичного художнього світу..... | 169 |
| Тетяна Черкашина Своєрідність спогадового дискурсу Миколи Руденка..... | 177 |
| МОВОЗНАВСТВО | |
| Наталія Бідасюк Проблема перекладу пісень у кінофільмах..... | 186 |
| Світлана Маховська, Тетяна Тернавська Концептосфера дитячого фольклору: функціональний аспект (за матеріалами Хмельниччини)..... | 194 |
| Галина Стукан, Людмила Глушок Особливості ідіостилу подільського письменника Віталія Мацька..... | 207 |

РЕЦЕНЗІЯ

Степан Бобинець За сторінками культурних епох [Мацько В. Українська література: людина – світ – час [літературознавчі студії]. Хмельницький: ФОП Цюпак А. А., 2017. 228 с.]..... **216**

ПАМ'ЯТІ ПОЕТА

Тадей Карабович Від «Вчора» до «другого Пришестя»: Мій спомин про поета Богдана Бойчука..... **220**

CONTENT

LITERARY CRITICISM

| | |
|---|-----|
| Liudmyla Artemenko <i>Semantic Models of the Ukrainian Poetological Lyrics of the 20th Century</i> | 8 |
| Oleksandr Halus Leonard Sovinsky – <i>the First Translator of Works of Taras Shevchenko into the Polish Language</i> | 20 |
| Antonina Hurbanska <i>Existential Discourse of Early Prose of Valerii Shevchuk</i> | 25 |
| Lyudmila Dzhyhun <i>Genre of Literary Travelogue in the Structure of Memoirs of Ukrainian Writers-Emigrants</i> | 35 |
| Vitalii Matsko, Inna Nikitova <i>«The Whole World is in the Small Volume of Smotrych!»</i> | 48 |
| Vitalii Matsko <i>Apperception of Symbols in Artistic Practice of Dokiia Humenna</i> | 71 |
| Nataliia Mytrokhina <i>Comic as the Basis of Poetics (the short story «Initiative of Larysa Havrylivna» and «Writer», by O. Smotrych)</i> | 80 |
| Oleksandr Onyshchenko <i>Literary Portrait of Ivan Franko in the Memories of Writer's Relatives</i> | 85 |
| Kristiniia Paladian <i>The Versification of Dimitrie Anghel in the Context of Romanian Symbolism</i> | 96 |
| Olha Smolnytska <i>The Biblical Symbolics of Gemstones in the Poetry of the New York Group in the Works by Emma Andiyevska and Vira Vouk</i> | 109 |
| Liudmyla Tarnashynska <i>Discourse of Quixotism as Idealistic Directive and Artistic-Aesthetic Practice of Ukrainian Men of the Sixties</i> | 123 |
| Tetiana Tkachenko <i>The National Concepts in the Small Prose of Leonid Mosendz</i> | 146 |
| Olha Filipenko <i>Symbolization of Onirospace in the Works of Dokiia Humenna</i> | 155 |
| Halyna Tsyts <i>Psychologism of the Intellectual Drama of Yu. Shcherbak «Revelation»</i> | 161 |
| Daryna Cherepukha <i>Expressive-Figurative Means of Making expressionistic artistic world by V.Stefanyk</i> | 169 |
| Tetiana Cherkashyna <i>Originality of Memoire Discourse by Mykola Rudenko</i> | 177 |

LINGUISTICS

| | |
|--|-----|
| Nataliya Bidasyuk <i>The Problem of Translating Songs in Films</i> | 186 |
| Svitlana Makhovska, Tetiana Ternavska <i>The Concept Sphere of Children Folklore: Functional Aspect (on Materials of Khmelnytskyi region)</i> | 194 |
| Halyna Stukan, Liudmyla Hlushok <i>Particular Features of Podillia Writer Vitalii Matsko's Individual Style</i> | 207 |

REVIEWS

| | |
|--|-----|
| Stepan Bobynets <i>Following the Pages of Cultural Epochs</i> | 216 |
|--|-----|

MEMORY

| | |
|---|-----|
| Tadei Karabovych <i>From «Yesterday» to «Second Advent»: My Reminiscence about the Poet Bohdan Boichuk</i> | 220 |
|---|-----|